

دهم خرداد، روز «استعدادهای درخشان»

و زمینه ساز گسترش مراکز آموزشی سازمان در شهرستانها

قبل از آنکه سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان جایگاه جدی خود را در نظام آموزش عمومی کشور بیابد، در خرداد ماه سال ۱۳۶۶ اعضای هیأت امناء سازمان با حکم نخست وزیر وقت منصوب گردیدند. این اعضاء عبارت بودند از: وزیر فرهنگ و آموزش عالی، وزیر آموزش و پرورش، مدیر عامل صدا و سیما، رییس سازمان برنامه و بودجه، رییس بنیاد مستضعفان، معاون فرهنگی - اجتماعی نخست وزیر و دو نفر از شخصیت‌های علمی - فرهنگی (آقای دکتر حسن حبیبی و حجت الاسلام دکتر احمدی) و رییس سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران.

از اولین اقداماتی که توسط معاون فرهنگی - اجتماعی نخست وزیر و رییس هیأت امناء در این سال صورت گرفت تلاش جهت افتتاح مراکز آموزشی در کرمان و همدان بود که با وجود مشکلات، اولین گزینش شهرستانی در این سال صورت گرفت (از سال ۱۳۶۲ صرفاً جهت دو مرکز آموزشی در تهران که زیر نظر دفتر آموزش کودکان استثنایی فعالیت می نمودند، گزینش صورت گرفته بود و سالهای قبل از آن هم اصل گزینش به شکل جدی زیر سؤال بود)

از خرداد ۶۶ تا اردیبهشت ۶۷ جمعاً هیأت امناء سازمان ده جلسه تشکیل داد که با توجه به مشکلات عینی اجرایی و براساس جمع‌بندی جلسات نهایی متن زیر خطاب به نخست وزیر تهیه و ارسال گردید:

برادر مهندس میرحسین موسوی

نخست وزیر محترم

۶۷/۳/۴

در ارتباط با تعیین وضعیت سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان و براساس بحث‌های به عمل آمده در حضور حضرتعالی (هشتمین جلسه هیأت امناء مورخ ۶۶/۱۱/۱۰) و همچنین نهمین و دهمین جلسه هیأت امناء مورخ ۶۷/۱/۲۷ و ۶۷/۳/۲ بدینوسیله متن تصویب شده در دهمین جلسه هیأت امناء سازمان جهت طرح و تصویب نهایی در شورایی عالی انقلاب فرهنگی ارسال می گردد.

جواد اژه‌ای

سید کاظم اکرمی

وزیر آموزش و پرورش

رییس هیأت امناء

این متن درخواست می نمود، سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان به صورت سازمانی وابسته به وزارت آموزش و پرورش اداره گردد. در پی این درخواست، در تاریخ ۶۷/۳/۶ نخست وزیر از ریاست محترم شورایی عالی انقلاب فرهنگی درخواست طرح و تصویب ماده واحده پیشنهادی را نمود و شورایی عالی انقلاب فرهنگی با دفاع ارزشمند رییس جمهور وقت و رهبر کنونی انقلاب در صدوپنجاهمین جلسه خود در تاریخ ۱۰ خرداد ۱۳۶۷، با تغییرات مختصری، به اتفاق آراء ماده واحده زیر را تصویب نمود:

«به منظور تحقق هرچه بهتر امر شناسایی و پرورش استعدادهای درخشان کشور در سطوح مختلف تحصیلی، از این پس سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان به صورت سازمانی وابسته به وزارت آموزش و پرورش اداره می گردد. اساسنامه جدید سازمان با پیشنهاد هیأت امناء فعلی سازمان به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

سازمان از جهت مقررات مالی و اداری منحصراً تابع ضوابطی خواهد بود که در اساسنامه تعیین می گردد و آیین نامه استخدامی آن پس از اظهار نظر سازمان اموراداری و استخدامی کشور و تصویب هیأت وزیران به مورد اجراء گذاشته می شود.»

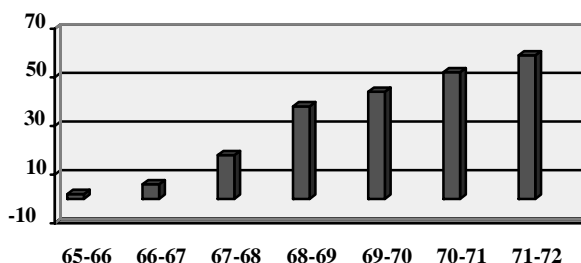
با تصویب این ماده واحده سازمان جایگاه مطلوب خود را در نظام آموزشی ایران اسلامی یافته بود. از یکسو بخشی از آموزش و پرورش عمومی کشور بود و از سوی دیگر امکان شناسایی و پرورش بخش عمده‌ای از استعدادهای ناب ایران عزیز، به او واگذار شده بود. بهمین جهت روز «دهم خرداد ۶۷» را «روز استعدادهای درخشان» نامگذاری نموده ایم.

پس از مصوبه و مشخص شدن وضعیت سازمان در سال ۶۷ با وجود همه مشکلات و نداشتن ردیف حقوقی، در شهرهای اصفهان، یزد، مشهد، شهرری، تبریز و اراک مراکز دخترانه و پسرانه گشایش یافت و برای اولین بار با تلاشهای به عمل آمده برای سال ۶۸ ردیف بودجه برای سازمان منظور گردید.

در سال ۶۸ تعداد مراکز به ۳۸، در سال ۶۹ به ۴۴، در سال ۷۰ به ۵۲ و در مهرماه سال ۷۱، ۵۹ مرکز آموزشی با بیش از ۱۲۷۶۰ نفر دانش آموز - علاوه بر شهرهایی که ذکر شد - در شهرهای: رشت، ارومیه، کرمانشاه، قزوین، زنجان، قم، کرج، شیراز، بندرعباس، اهواز، دزفول، ساری، قائمشهر، شهرکرد، بابل، بیرجند، خرم آباد، سمنان، شاهرود و آبادان - خرمشهر تحت پوشش سازمان قرار گرفتند.

به یاری پروردگار در مهرماه ۷۲، با افتتاح یک مرکز پسرانه در تهران و مراکز دخترانه و پسرانه «زاهدان» تعداد مراکز آموزشی سازمان حداقل به ۶۲ مرکز، شامل ۴۶ دبیرستان و ۶۰ مدرسه راهنمایی تحصیلی، خواهد رسید.

بدین امید که با هماهنگی همکارانمان در سطوح مختلف مدیریت و آموزش بتوانیم از عهده این مسئولیت سنگین برآیم.

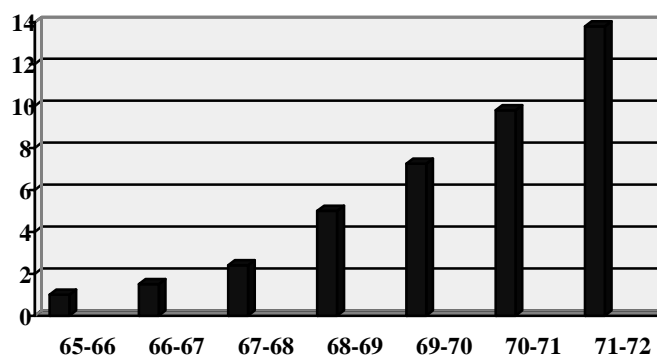

نمودار افزایش مراکز آموزشی سازمان در طول سالهای تحصیلی ۶۶-۶۵ تا ۷۲-۷۱

افزایش مراکز آموزشی، دانش آموز و کلاس در طول سالهای تحصیلی ۶۶-۶۵ تا ۷۲-۷۱

سال	۶۵-۶۶	۶۶-۶۷	۶۷-۶۸	۶۸-۶۹	۶۹-۷۰	۷۰-۷۱	۷۱-۷۲
تعداد مراکز آموزشی	۲	۶	۱۸	۳۸	۴۴	۵۲	۵۹
درصدافزایش نسبت به سال قبل		%۲۰۰	%۲۰۰	%۱۱۱/۱	%۱۵/۸	%۱۸/۲	%۱۳/۵
تعداد دانش آموزان	۸۰۲	۱۲۴۳	۲۵۰۷	۴۹۹۵	۷۲۳۹	۹۶۸۲	۱۲۷۶۹
درصدافزایش نسبت به سال قبل		%۵۵	%۱۰۱/۷	%۹۹/۲	%۴۴/۹	%۳۳/۷	%۳۱/۹
تعداد کلاس	۳۶	۵۶	۱۱۴	۲۳۳	۳۲۴	۴۱۹	۵۴۵
درصدافزایش نسبت به سال قبل		%۵۵/۶	%۱۰۳/۶	%۱۰۴/۴	%۳۹/۱	%۲۹/۳	%۳۰/۱

هزار

نمودار افزایش تعداد دانش‌آموزان دختر و پسر سازمان در طول سالهای تحصیلی ۶۶-۶۵ تا ۷۲-۷۱

به بهانه ایجاد انگیزه خلاقیت

کامیار کاوندی - مصطفی حوائجی

اشاره

به منظور مطرح ساختن زمینه‌های فکری جدید در ذهن دانش‌آموزان جوان مراکز، سازمان اقدام به خرید یک مجموعه مکانیکی از فیشر تکنیک نمود که کلیه مراکز آن را تحویل گرفته‌اند. این مجموعه با اتصال به «کمودور ۶۴» و مدار الکترونیکی کار می‌کند و هدف از تهیه و ارسال آن به مراکز، بکارگرفتن «خلاقیت» دانش‌آموزان در مقطع راهنمایی تحصیلی بوده است. با هم اولین نتیجه‌این بکارگیری را در مدرسه راهنمایی تحصیلی علامه حلی تهران می‌خوانیم. به این امید که دیگر مراکز ترسشان بریزد و آنها را به کار گیرند و چنانچه ترسشان ریخته است و به کار گرفته‌اند اثرات آن را گزارش کنند.

این که نوجوانان به علت نوجوانی بیش از حدشان قادر به آفریدن افتخار و ایجاد آثار درخشان، ارزنده و چشمگیر نیستند، اندیشه‌ای است که در سالهای اخیر باید به کلی فراموش شده باشد.

هر سال و همزمان با دهه فجر و به یادمان انقلاب اسلامی، سمیناری در مرکز «راهنمایی علامه حلی تهران»، مشهور به «سمینار علوم و فنون» به قصد تشویق نوجوانان تیزهوش در فعالیتهای علمی و بعضاً فرهنگی برگزار می‌شود. از عمر این سمینارها، ۹ سال می‌گذرد و همه ساله سخنوران و محققین کوچک و بزرگ، دانش‌آموز، دانشجو، دبیر، مدرس، استاد دانشگاه و ... بی آنکه تصور سخنرانی برای یک عده دانش‌آموز راهنمایی، تغییری در کیفیت برنامه‌شان ایجاد کند، به سخنرانی و خطابه می‌پردازند. از همه مهیج‌تر مبتکران جوان - که کم هم نیستند - حاصل تلاش و زحمت شبانه‌روزی خود را در مقابل چشمان معلمان و دانش‌آموزان به نمایش می‌گذارند. از میان انبوه سخنرانیها و طرحها قصد داریم به سه طرح موفق دانش‌آموزان سال سوم راهنمایی ارائه شده در سمینار دهه فجر ۱۳۷۱ اشاره کنیم:

این سه طرح عبارتند از: «بازوی مکانیکی» (روبوت)، «ماشین تعقیب کننده نور» و «راهیاب مکانیکی».

□ «بازوی مکانیکی» مجموعه‌ای است متشکل از ۲ بازو که حول ۳ محور و توسط ۳ موتور الکتریکی حرکت می‌کنند. همچنین یک چنگک برای برداشتن اشیاء که در انتهای بازوی دوم قرار دارد. این روبوت توسط یک مدار کنترل کننده و کامپیوتر کمودور کنترل می‌شود.

□ طرح دوم ماشینی است که می‌تواند در حین حرکت مسیر خود را با توجه به نوری که از مقابل تابیده می‌شود تعیین نماید. این ماشین توسط ۲ موتور الکتریکی و یک مدار کنترل کننده هدایت می‌شود و ما آنرا «ماشین تعقیب کننده نور» نام گذاری کرده‌ایم.

□ طرح سوم ماشینی است با ۴ چرخ که می‌تواند با استفاده از «سنسورهای» خود، موانع و دیوارها را حس کرده و مسیر خود را در رویارویی با آنها تعیین نماید. همچنین این ماشین می‌تواند در مسیرهای تودرتو (ماز) حرکت کرده و مسیر خروجی را پیدا کند. شاید نام «راهیاب مکانیکی» برای این یکی مناسب باشد.

قابل ذکر است که سازندگان این سه طرح با کار و تلاش شبانه‌روزی و خستگی ناپذیر و با علاقه بسیار در مدت کم اقدام به ساخت این سه وسیله کرده‌اند و از این جهت کار این عزیزان بی‌نظیر است.

اسامی دانش آموزان به قرار زیر است:

طراحان طرح «بازوی مکانیکی»:

علی کاظم خانی - مهدی نجفی - حسام شهریاری - علیرضا شعبانعلی - بامداد احترامی

طراحان طرح «راهیاب مکانیکی»:

حسام شالچیان - سروش مقاره‌ای - کاوه مرادی دزفولی - رشید غازی

طراحان طرح «ماشین تعقیب کننده نور»:

بابک کاوه - رضا گلشن مهرجردی

به امید آنکه در آینده‌ای نزدیک شاهد تکمیل طرحهای فوق و ایده‌هایی بهتر از این دانش آموزان و دیگر دانش آموزان مرکز راهنمایی تحصیلی علامه حلی تهران و دیگر مراکز دخترانه و پسرانه سازمان در سراسر کشور باشیم.

